

Rentulækkingin munar alt ov lítið

Fáur hevði væntað - men fleiri vónað, at peningastovnarnir fóru at koma kroystu sethúsaáðnarunum til hjálpar. Hesum høvdu vit av røttum kunnað roknað við, tí føroysku peningastovnarnir hava so sanniliga stóra ábyrgd av fíggaróskilinum, sum landið, og allir tess borgarar nú eru komin út í.

Men her er ikki tað stóra forstálsi at finna. »Loysnin« hjá peningastovnunum hjálpir ikki teimum kroystu sethúsaáðnarunum, og at leingja avdráttartíðina ger bert pínuna enn drúgvari.

Skulu vit hava nakran møguleika at arbeiða okkum úr kreppuni, so mugu vit sleppa undan at skula pukla og slíta eitt heilt lív fyri at gjalda eini hús, sum bankarnir longu partvís hava avskrivað, fyri síðani at lata børn og barnabørn okkara pukla og slíta teirra lív upp, fyri at gjalda eina vónleysa uttanlandsskuld, sum hvørki vit ella tey eiga nakran lut í.

Hetta skilur meinigi borgarin væl - hetta skilja peningastovnamir eisini, men teir vilja partú vinda sum mest burtur úr. Men tann kósir er skeiv - hon førir lúkst út av eggini. - Og hesum eiga vit als ikki at finna okkum í!

Nú er at langa nevan í borðið, og krevja, at nakað munagott verður gjørt, annaðhvørt avskrivningar ella niðurfrystan av lánum, uttan rentutíðskrivning. Hitt, at vit fyrst gjalda part av skuld okkara yvir skattin (almennir pengar í bankarnar), fyri síðan at gjalda húsini enn einaferð í rentu, um vit leingja lánini, tað ber ikki til.

Valár er, og veljarin eigur at leggja sær væl í geyma, hvørjir politikarar hjálpa, tí vilja bankarnir ikki, so skulu politisk tiltøk setast í verk.

Vit kunnu ikki gera við, at bankanevndirnar hava verið mannaðar við nikkudukkum úr føroyska vinnulívinum, sum Den Danske Bank og bankastjórnarar hava kunnað vundið um líflafingur - hesir bankanevndarlímur (fleiri hava ikki ein gong átt partapening) hava roynst okkum nógv verri enn teir vánaligastu politikarnir, landið hevur fostað.

Nú er komið higartil, at annaðhvørt koma peningastovnarnir við veruligari hjálpi, ella verður uppreistur. - Ikki blóðigur uppreistur, men ein fíggarligur uppreistur, sum leggur føroyska búskapin í spær...

Eirikur Lindenskov

Tvinnir eru kostirnir, sethúsaáðnarar nú seta peningastovnum og politikarum:

Uppreistur ella gjaldslætta

Seinastu tíðina er rættulig ferð komin á kjakið um støðuna hjá teimum kroystu sethúsaáðnarunum.

Nú er felag í umbúna, sum skal taka sær av áhugamálinum hjá sethúsaáðnarunum. Eingin ivi er um, at stórir tørvur er á slíkum felag - og vit kunnu kanska undrast á, hví slíkt felag ikki langt síðani er stovnað, kanska serliga í 80'um, tá sethúsaáðnarir vóru í toppi.

Dropin, ið fekk bikið at flóta yvir, var krakkið hjá Fossbankanum.

Góða undirtøku

Eingin ivi er um, at hetta felagið fær stóra undirtøku og fer at fáa stóra makt. Hetta eiga politikarar og fíggarfólk at skriva sær aftan fyri oyrð! Hetta kann verða tað nærmasta vit koma eini kollvelting - hetta verður jú ein uppreistur móti valdsharrunum, teimum við pengunum.

Heppið fyri Fosskundar?

Onkur vil kanska halda, at tað ikki er rætt, at lánstakarar í Fossbankanum sleppa undan at gjalda fult fyri teirra lán. Hildið verður, at tað er órættvíst, at tey kanska sleppa at keypa síni lán aftur fyri kurs 20, meðan onnur, ið hava lán í hinum peningastovnum, mugu gjalda 100% av teirra lánum. Nakað kann sjálfandi verða um hetta, men tað hevði tá verið meiri órættvíst, um annar peningastovnur kundi keypt hesi lán fyri kurs 20 og síðan látið lánstakararnar goldið fult fyri lánini.

Á henda hátt høvdu aðrir peningastovnar kunnað vunnið nógvan

pening burtur úr hesum lánum, sum framman undan vóru avskrivað.

Bankarnir takast við hørðum?

Nú hava vit nevnt, at sethúsaáðnarið kann fáa stóra makt. Eingin ivi er um, at politikarar og kanska serliga bankafólk, ræðast hetta felag.

Hetta kann verða ein katastrofa fyri peningastovnamir. Hetta kann veruliga geva lánstakarunum makt, so stóra makt, at peningastovnamir kunnu verða gyrdir í brøkur. - Men tað er kanska tað, sum skal til, áðrenn teir vilja viðgera veruliga problematikkin!

Tað má, og tað skal gerast okkurt, um lættir um sethúsaáðnarið!

Bankarnir hava ábyrgd

Nú kunnu vit altíð siga, at tað er lánstakararnir sjálvi, sum hevur ábyrgd fyri sínum lánum, tí hann hevur sjálfur skrivað undir hesi lán. Hetta er rætt - men kortini ikki allur sannleikin.

Hugsu vit um, hvussu samfelagið var avlagað í áttatiárunum, so er tað ikki bert lánstakararnir, ið

hevur ábyrgd. Tann, ið lænir út peningin má so sanniliga standa til svars fyri, hvussu illa hann hevur tryggjað sær, at peningurin verður afturgoldin.

Mátin peningastovnamir nýttu í áttatiárunum var púra burtur við. Teir beinleiðis lokkaðu fólk at læna pengar - ja, runnu nærmast eftir fólk. Eingin spurdi um evni tíni at gjalda aftur, ella hvørja trygd tú kundi seta. Teir grýtu um seg við lántilboðum av ymsum slag.

So kunnu vit av røttum spyrja: Vóru Palliba og Marsanna so pillbýtt, at tey ikki kunnu gjøgnumskoða henda ørskapin? - Ella: Mundu Palliba og Marsanna hugsa sum so, at vóru tað ikki hesir penu menn og hesar penu konur í bankunum, ið høvdu skil á fíggarviðurskiptum? Tey søgdu jú, at hetta fór at ganga, hví skuldu vit mistrúgva teimum?

Niðurstøðan vit kunnu koma til, er at hesi góðu bankafólk ikki vóru so gløgg kortini. Tey eru altso ikki so framskygd, um nakar var, ið helt tað. Ella eru tey tað?

- Um so er, eru Palliba og Marsanna pillbýtt, ja so býtt, at tey hava latið seg »snytt«...

Gjalda skuldina triggjar ferðir

Marsanna og Palliba hava nú keypt bankarnar. Vit hava goldið eina triggjar milliárdir fyri teir. T. v. s. at vit hava givið bankunum pening at standa ímóti tapum fyri bæði vinnulívinum, men eisini sethúsum.

Vit hava goldið teimum pengar, so teir ikki fara á heysin, tá húsini hjá Palliba og Marsannu fara á tvang.

Hvat bjóða so peningastovnamir Palliba og Marsannu »afturfyrir«?

- Jú, siga teir. Nú hevur tú goldið ein part av húsunum tínum gjøgnum skattin. Nú skalt tú sleppa at gjalda eitt sindur minni hvønn mánað - og afturfyrir skalt tú sleppa at gjalda húsini fyri triðju ferð eisini, við longdri afturgjaldstíð.

Skulu vit nú siga »takk«???

